

Schiftlezing: Genesis 9: 8-17

⁸Ook zei God tegen Noach en zijn zonen: ⁹Hierbij sluit Ik een verbond met jullie en met je nakomelingen, ¹⁰en met alle levende wezens die bij jullie zijn: vogels, vee en wilde dieren, met alles wat uit de ark is gekomen, alle dieren op aarde. ¹¹Ik sluit met jullie dit verbond: nooit weer zal alles wat leeft door het water van een vloed worden uitgeroeid, nooit weer zal er een zondvloed komen om de aarde te vernietigen. ¹²En dit,' zei God, 'zal voor alle komende generaties het teken zijn van het verbond tussen Mij en jullie en alle levende wezens bij jullie: ¹³Ik plaats mijn boog in de wolken; die zal het teken zijn van het verbond tussen Mij en de aarde. ¹⁴Wanneer Ik wolken samendrijf boven de aarde en in die wolken de boog zichtbaar wordt, ¹⁵zal Ik denken aan mijn verbond met jullie en met al wat leeft, en nooit weer zal het water aanzwellen tot een vloed die alles en iedereen vernietigt. ¹⁶Als Ik de boog in de wolken zie verschijnen, zal Ik denken aan het eeuwigdurende verbond tussen God en al wat op aarde leeft. ¹⁷Dit,' zei God tegen Noach, 'is het teken van het verbond dat Ik met alle levende wezens op aarde gesloten heb.'

Schriftlezing: Openbaring 4

⁴¹Hierna had ik een visioen. Er stond een deur open in de hemel. De stem die me eerder had toegesproken met het geluid van een bazuin, zei nu: 'Kom hierboven, dan laat Ik je zien wat er hierna gebeuren moet.' ²Op hetzelfde moment raakte ik in vervoering. Er stond een troon in de hemel en daarop zat iemand. ³Degene die daar zat had een uiterlijk als van jaspis en sarder, en rond de troon was een regenboog die eruitzag als smaragd. ⁴Om de troon heen stonden vierentwintig andere tronen, waarop vierentwintig oudsten zaten. Ze droegen witte kleren en hadden een gouden krans op hun hoofd. ⁵Van de troon gingen bliksemschichten uit en donderslagen en groot geraas. Voor de troon brandden zeven vurige fakkels; dat zijn de zeven geesten van God. ⁶Ook lag er voor de troon iets als een zee van glas, van kristal. Midden voor de troon en eromheen waren vier wezens, die van voren en van achteren een en al oog waren. ⁷Het eerste wezen zag eruit als een leeuw en het tweede als een jonge stier; het derde had een gezicht als een mens en het vierde leek een vliegende adelaar. ⁸Elk van de vier wezens had zes vleugels, met overal ogen aan de buiten- en de binnenkant. Dag en nacht, zonder ophouden, roepen ze: 'Heilig, heilig, heilig is God, de Heer, de Almachtige, die was, die is en die komt.' ⁹Telkens als deze wezens lof, eer en dank brengen aan degene die op de troon zit en die tot in eeuwigheid leeft, ¹⁰werpen de vierentwintig oudsten zich neer voor Hem die op de troon zit, en aanbidden Hem die leeft tot in eeuwigheid, en leggen hun kransen voor zijn troon met de woorden: ¹¹'U komt alle lof, eer en macht toe, Heer, onze God, want U hebt alles geschapen: uw wil is de oorsprong van alles wat er is.'

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Mijn vakantiebestemming bevindt zich vaak in Zuid-Frankrijk. In de Cévennes, het middengebergte voor dat het wijndepartement de Languedoc begint. Dit jaar was daar in het voorjaar al een hittegolf ontstaan van 40 graden en meer. Nu wisten we dat we er in de derde week ook aan zouden moeten geloven. Richting de veertig graden. In het jaar 2015, mijn overgang naar Hogeveen, was er al 45.5 gemeten in het dorpje Villeveille. En we moeten goed bedenken dat als het daar veertig graden, dan is het vijftig in Afrika en India. De campinghouder in Frankrijk ziet nu de veranderingen ook. Sinds begin december heeft het in Zuid-Frankrijk op enkele kleine buitjes na niet geregend. Het land is kurkdroog en vatbaar voor branden. Eén sigarettenpeuk of een vonk van een landbouwmachine en je bent weer duizenden hectares natuur verder.

Op Thierry Baudet en Donald Trump na is iedereen er nu wel van overtuigd dat de mens de grote oorzaak is van deze klimaatverandering. En dat er ook daadwerkelijk een klimaatverandering is. De overstromingen in Sydney, het smelten van de gletsjers in de Dolomieten van Italië,...het zijn de meest recente voorbeelden naast de bosbranden in Spanje en Frankrijk. Obama heeft het mij in 2015 al krachtig laten weten 'er is geen grotere bedreiging dan klimaatverandering'. 'Wij zijn de eerste generatie die er wat van merken en de laatste die er wat aan kunnen doen. Er is maar één aarde en er is geen plan B'.

Weerpresentator en meteoroloog Gerrit Hiemstra zegt dat we in de toekomst vaker zomers als deze gaan meemaken.

"We gaan vaker dit soort hittepieken en langere periodes van warmte zien. Het wordt vaker droog, afgewisseld met felle buien en overstromingen. Het weer wordt eigenlijk heel zwart-wit. Decennia geleden waren hittegolven nog zeldzaam. Door klimaatverandering verandert het weer in zijn totaliteit. Het zal nooit meer minder warm worden.

In de toekomst zijn periodes van extreme hitte, bosbranden, verzilting, droogte en mislukte oogsten niet alleen beelden uit het zuiden van Europa, maar ook hier een realistisch scenario. En in de zomer zal het te heet worden om naar Zuid-Frankrijk, Spanje of Portugal op vakantie te gaan."

De mens als oorzaak van deze veranderingen.

Ik heb nog even mijn ecologische voetafdruk ingevuld op de website van het Wereld natuurfonds. Zo kun je meten hoeveel energie jij verbruikt en welke bijdrage jij levert aan de opwarming en de overstromingen.

Ik laat u zien dat als alle mensen zo zouden gaan leven zoals ik er 2.8 aardebol nodig zou zijn. De gemiddelde Nederlander staat op 3.3. De gemiddelde wereldburger op 1.6. De Amerikaan op 4.8 en de Keniaan in Afrika op 0.6. Ons niveau van welvaart moet dus eigenlijk meer naar Afrika toe, dan dat wij de Afrikanen net zoveel welvaart gaan brengen als hier in Nederland.

Dat is de bijdrage van de mens. Ik ben bang dat ik mijn levensstijl niet meer 1.8 aardebol naar beneden zal kunnen brengen voor het einde van mijn bestaan. Zelfs onze begrafenissen zijn zo milieubelastend dat je bijna af zou zien van je eigen afscheid.

Dat is de mens.....maar waar is God? Onze hulp is in de naam van de Heer die hemel en aarde gemaakt en die niet loslaat het werk dat zijn begon.....

Maar als Hij niet loslaat het werk van Zijn handen, is Hij er dan als het bij ons uit de hand loopt?

Misschien verwachten wij wel teveel een miraculeus ingrijpen van een almachtig bestuurder, maar zo is onze God niet. Het is de God van het verbond die niet zonder mensen kan en wil. De Eeuwige is een God van verbinding met mensen.

Uit zijn hand is in Genesis al een teken gekomen. Een kwetsbaar teken. Een boog. Bij ons beter bekend als de regenboog.

De regenboog is onder ons vooral populair door het liedje van Paul de Leeuw: 'Vlieg met me mee naar de regenboog'.

In dat lied worden de veelkleurige volkeren in hun deelname aan het songfestival bezongen. De kleuren van de regenboog zijn nu overgenomen door de LHBTIQ+ beweging om de veelkleurigheid in de seksuele geaardheid van mensen aan te geven.

Wat is nu de eigenlijke regenboog?

Een gewoon natuurkundig atmosferisch verschijnsel zeggen velen.

Het zonlicht breekt in het regenwater en spat uiteen in zeven kleuren.

De vertellers in de oudheid, die verklarende verhalen vertelden, mythes wisten dat wel. Ze wisten dat de regenboog een fysisch verschijnsel was, maar ze geloofden dat in die natuurkundige verschijnselen boodschappen verborgen zaten, die te maken hebben met goden en mensen.

De Germanen zagen de regenboog als een brug waarlangs de goden schreden. Andere volkeren zeiden: het is de weg waarlangs de gestorvenen de hemel binnengaan, God legt als het ware de looper uit. Ook geloofde men dat op de plaats waar de regenboog begint een gouden sleutel ligt. Anderen ontwaarden er het zwaard van een boze geest in of een slang die onheilspellend aan de hemel opdook.

Daarnaast zijn er de dichters, de schrijvers, niet in de laatste plaats van kinderliedjes, die iets met de regenboog gedaan hebben.

De eeuwige sneeuw is onteigend
door steenkolengruis bedolven
de regenboog uitgelekt
als een olievlek op de golven.

zegt Bilderdijk.

De vraag is nu hoe spreekt het verhaal uit Genesis zelf over de regenboog. Laten we duidelijk zijn over het einde van het verhaal van Noach: na het water komt opnieuw het eerste schepingswoord aan de orde. Licht breekt door het water heen. Het water is teruggedrongen, het licht neemt de overhand. De regenboog is daar een fysiek teken van.

De aardigheid is echter dat de schrijvers niet spreken van een fysiek teken, ze noemen de kleurenboog ook geen regenboog.

Ze noemen dat woord niet. Het bestaat niet in hun taal.

Ze spreken van boog. En dat is een wapen, een oorlogswerktuig, een teken van vijandschap. Maar de strijdboog wordt aan de wolken gehangen. Er zal geen gebruik meer van worden gemaakt. Geen schichten van goddelijke agressie, geen flitsen van redeloze toorn, geen overval vanwege het 'koninkrijk der hemelen.' De strijdbijl wordt begraven.

De boog hangt aan de wolken.

Met dat middel zal de godheid de mensheid niet meer overrompelen. De Geest is niet vijandig aan het vlees. De hemel staat niet haaks op de aarde.

De opgehangen boog is een beeld van toenadering en vertrouwen.

De vraag is nu: waarom is dit teken zo kwetsbaar?

Fysiek is het maar even aanwezig.

Het is zo maar weer weg.

Als het licht niet op de juiste manier door de druppels heentrekt, dan is de regenboog weer

verdwenen. Was de boog er wel vragen wij ons af?

Toen Jezus aan het kruis hing, bleef de regenboog verborgen achter drie uren duisternis. Moet een teken niet altijd zichtbaar zijn? Moet een zegel niet onuitwisbaar zijn als een brandmerk?

Wij zien deze boog alleen in zijn kwetsbaarheid.

Tegen de donkere wolken van de rampen op deze aarde.

Tegen de duisternis van het kruis.

En dan bedoel ik te zeggen: het feit dat God zijn boog aan de wolken heeft gehangen is een kwetsbaar gegeven waar we zorgvuldig mee om dienen om te gaan.

Niet zoals sommigen denken: laat het water en de hitte maar komen, want God zal ons toch wel redden.

Niet zoals eens iemand ooit schreef: wij hoeven niet bang te zijn voor de atoompaddestoel van een kernexplosie, omdat daarboven de regenboog zichtbaar wordt. Zo van; onze vernietigingsdrang kan nog zo groot zijn, God zal verhoeden dat wij te ver gaan.

Dat is een vals veiligheidsgevoel opgebouwd vanuit een vlucht uit de verantwoordelijkheid.

Wij moeten bedenken dat de boog van God een halve cirkel is, die vraagt om meer. Gods wil moet geschieden op aarde zoals in de hemel met de weggehangen boog.

Daarom is de regenboog voorlopig een halve cirkel. Hij staat kwetsbaar aan tegen de donkere wolken. Het is het teken van God uit midden in een wereld van geweld.

Dat teken vraagt om meer van onze kant.

Wanneer hangen wij onze boog aan de wolken?

Wanneer hangen wij onze wapens aan de wolken?

Wanneer hangen wij onze vernietigingsdrang aan de wolken?

Wanneer hangen wij ons grootverbruik aan de wolken?

De boog vraagt wat van onze kant.

Komt het ooit goed met de aarde?

Die andere halve boog wordt die ooit door ons weggehangen?

Blijven wij steken in geweld?

Verdwijnt de boog voortdurend achter de duistere kruisen, die wij oprichten?

Nee, er ligt een toekomstvisioen klaar bij God voor de aarde. Johannes ziet op Patmos de hemel op een kier.

Hij ziet rondom de troon een regenboog: Een hele cirkel.

Alle wapens zijn weg. In de hemel is de boog een gesloten cirkel. Wij zien hem altijd maar voor de helft, afstekend tegen de donkere luchten, afbrekend op noodgebieden. De boog, de hele boog, de cirkel heeft een smaragdgroene achtergrond. Dat is de kleur van de schepping, die nooit meer verstoord zal worden door geweld. Het is het teken dat de hemel er is voor de aarde en niet omgekeerd. De hele boog met een smaragdgroene achtergrond is een toekomstvisioen voor de aarde.

Zoals wij zingen in gezang 288:

Eens komt de grote zomer
waar-in zich 't hart verblijdt.

God zal op aarde komen
met groene eeuwigheid.

De hemel en de aarde

wordt stralende en puur
God zal zich openbaren
in heel zijn creatuur.

Maar dat is niet nu

Nu is er de halve boog kwetsbaar tegen de donkere wolken.

Nu is er Jezus Christus, in wie de voltooide schepping aanbrak, omdat hij die ander halve boog als mens ook aan de wolken hing. Door het geweld van mensen kwam hij om aan het kruis en sloeg zijn veelkleurigheid om in een zwarte gewelddadige duisternis. Hij is echter de opgestane. De opgestane in wie God nogmaals zijn belofte voor een nieuwe schepping heeft laten zien. In Hem geloven betekent opgenomen worden in die belofte.

Vanuit de navolging van Jezus kunnen we niet anders dan consumanderen en consuminderen. Dat zijn overigens woorden van onze koning Willem Alexander.

In ons consumeren kunnen we veranderen en verminderen.

Minder vlees....

Minder vliegen.....

Minder lang douchen....

Minder warm in huis...

Minder auto's....

Minder wapens.....

Minder oorlog....

Amen.